

BZK-II. 644.3.9.2012.EKos

Egz. 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206 z późn. zm.), kontroler Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, przeprowadził w dniu 26 czerwca 2012 r. kontrolę problemową stanu realizacji zadań obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w Starostwie Powiatowym we Wschowie.

Kierownikiem podmiotu kontrolowanego jest Pan Marek Boryczka, na stanowisku Starosty Wschowskiego od dnia 28 września 2011 r.

Prowadzącymi sprawę obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego są: Pan Andrzej Andrusiak, na stanowisku Naczelnika Wydziału Zarządzania Kryzysowego od 1 lutego 2002 r. i Pan Zbigniew Żemajtis na stanowisku Inspektora od 5 listopada 2007 r.

Kontrolę przeprowadził Edmund Kościów - Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, nr upoważnienia 229-1/2012 z dnia 12 czerwca 2012 r.

Celem kontroli była ocena działalności Starosty jako szefa obrony cywilnej powiatu, a zwłaszcza sposobu ustalania zadań, nadzoru i kontroli realizacji tych zadań, oraz stosowanych form i metod kierowania przygotowaniem obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego na obszarze powiatu.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały w dniu 26 czerwca 2012 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego we Wschowie, Plac Kosynierów 1c.

Zgodnie z Programem kontroli, zakres kontroli obejmował:

1. Sprawowanie przez starostę funkcji koordynacyjnej w zakresie przygotowań i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.
2. Sposób planowania i ustalania zadań dla jednostek podległych.
3. Nadzór i kontrolę przygotowań obrony cywilnej.
4. Sposób opracowania i aktualność dokumentów planistyczno-organizacyjnych.
5. Organizację i funkcjonowanie powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

1. Sprawowanie przez starostę funkcji koordynacyjnej w zakresie przygotowań i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Zgodnie z zapisem § 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850), starostowie – szefowie obrony cywilnej powiatów ustalają zadania i kontrolują ich realizację oraz koordynują i kierują działalnością w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej przez szefów obrony cywilnej gmin. Zasady funkcjonowania obrony cywilnej na obszarze powiatu starostowie określają aktami prawa miejscowego (zarządzenia, wytyczne).

Wojewoda Lubuski - Szef Obrony Cywilnej Województwa ustalił, że zasady przygotowania i funkcjonowania obrony cywilnej, na każdym szczeblu administracji rządowej i samorządowej w województwie lubuskim, mają być określane trzema podstawowymi aktami prawa miejscowego wydanymi przez szefa obrony cywilnej określonego szczebla, to jest:

- 1) zarządzeniem w sprawie tworzenia i przygotowania do działania formacji obrony cywilnej na terenie powiatu (gminy);
- 2) zarządzeniem w sprawie zasad przygotowania i zapewnienia działania powiatowych (gminnych) elementów systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz systemu wykrywania i alarmowania;
- 3) wytycznymi w sprawie opracowania planów obrony cywilnej w gminach i zakładach pracy.

W Starostwie Powiatowym we Wschowie kontrolującemu przedstawiono wszystkie trzy, wymienione wyżej, dokumenty. W trakcie analizy poszczególnych dokumentów (aktów prawnych) stwierdzono:

Ad 1) Zarządzenie Starosty Powiatu Wschowskiego - Szefa Obrony w sprawie tworzenia i przygotowania do działania formacji obrony cywilnej w powiecie wschowskim w trakcie opracowania. Gruntowna nowelizacja zarządzenia wynika z konieczności dostosowania

wielkości i struktur powiatowych i gminnych formacji obrony cywilnej do aktualnych potrzeb i możliwości ich tworzenia.

Ad 2) Zarządzenie Nr 83/2008 Starosty Powiatu Wschowskiego - Szefa Obrony Powiatu z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie powołania jednostek organizacyjnych Systemu Wykrywania i Alarmowania. Podstawa prawna wydania zarządzenia właściwa. Zmiany w aktach prawnych określone w przypisach. Zarządzenie merytorycznie poprawne, właściwie reguluje organizację systemu wykrywania i alarmowania w powiecie. Niedociągnięciem jest forma dokumentu, niezgodna z zasadami techniki prawodawczej.

Ad 3) Wytyczne Starosty Powiatu Wschowskiego - Szefa Obrony Powiatu z dnia 21 maja 2012 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej powiatu i gmin ustalone zarządzeniem Nr 70/2012 z dnia 21 maja 2012 r. Zarządzenie i wytyczne przekazane zostało gminom. Zarządzenie ustalające ww. wytyczne wymaga nowelizacji z powodu merytorycznego błędu w treści zapisu § 2 pkt 1, zobowiązującego Burmistrzów - Szefów Obrony Cywilnej Gmin do określenia zasad opracowania planu obrony cywilnej przez jednostki organizacyjne na obszarze gmin. Jednostki organizacyjne, o których mowa w § 3 pkt 24 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850), nie opracowują planów obrony cywilnej, opracowują karty realizacji zadań, jeżeli zadania takie zostały tym jednostkom postawione przez szefa obrony cywilnej powiatu lub gminy.

2. Planowanie i ustalanie zadań dla jednostek podległych.

Zadania obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego na rok 2012 dla gmin i powiatowych jednostek organizacyjnych ustalone zostały w „Wytycznych Starosty Wschowskiego - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu do działalności w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w roku 2012” z dnia 20 grudnia 2011 r. Wytyczne zawierają podsumowanie zadań wykonanych w roku 2011 oraz zadania planowane na rok 2012.

Do wytycznych opracowano Kalendarzowy plan działania oraz dodatkowy dokument zatytułowany „Plan realizacji zadań”, w którym dokonywane są zapisy o terminach i sposobie realizacji poszczególnych zadań. W Wydziale opracowywane są również miesięczne plany pracy traktowane jako terminarze wykonywania zadań bieżących.

Wytyczne i Kalendarzowy plan działania przekazane zostały jednostkom podległym za pokwitowaniem odbioru.

3. Nadzór i kontrola przygotowań obrony cywilnej.

Plan kontroli realizacji zadań obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w jednostkach podległych (gminach) jest częścią kalendarzowego planu działania na poszczególne lata. Od roku 2009 planowane były i realizowane kontrole wszystkich (trzech) gmin. W roku 2011 przedmiotem kontroli była gospodarka materiałowa i magazynowa sprzętu obrony cywilnej. Kontrole zostały przeprowadzone w terminach: Wschowa - 28. 06. 2011 r., Szlichtyngowa - 26. 09. 2011 r., Sława - 7. 11. 2011 r. W roku 2012 kontrole w gminach zaplanowane zostały na III i IV kwartał. W związku z opracowywaniem nowych planów obrony cywilnej, co wiąże się z koniecznością dokonania weryfikacji lub ustalenia nowych zadań dla jednostek organizacyjnych i przeprowadzenia restrukturyzacji sił (formacji) obrony cywilnej, wskazane jest objęcie zakresem kontroli w bieżącym roku tych właśnie zagadnień.

4. Sposób opracowania i aktualność dokumentów planistyczno-organizacyjnych.

Starostwo Powiatowe we Wschowie posiada, opracowany w roku 2011, Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego. Plan został uzgodniony z uczestnikami procesu reagowania, Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego oraz zatwierdzony, w ustawowym trybie, przez Wojewodę Lubuskiego. Plan Zarządzania Kryzysowego posiada wszystkie, określone ustawą o zarządzaniu kryzysowym, elementy. Dokument jest systematycznie aktualizowany (ostatnia aktualizacja 1. 03. 2012 r.).

5. Organizacja i funkcjonowanie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego powołany został zarządzeniem Nr 57/2007 Starosty Wschowskiego z dnia 10 grudnia 2007 r. w sprawie składu i sposobu funkcjonowania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. Zarządzenie zawiera regulamin działania Zespołu. Zarządzenie zostało opracowane poprawnie merytorycznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Posiedzenia Zespołu organizowane są zgodnie z Planem pracy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego opracowywanym na kolejne lata. Posiedzenia Zespołu planowane są w każdym kwartale. W roku 2011 odbyły się dwa posiedzenia. W I półroczu bieżącego roku odbyły się również dwa posiedzenia (11 maja i 22 czerwca).

Ustalenia i wnioski:

- 1) Zasady funkcjonowania obrony cywilnej w powiecie wschowskim ustalone zostały przez Starostę – Szefa Obrony Cywilnej Powiatu zarządzeniami i wytycznymi. Akty prawa

miejscowego dotyczące zagadnień objętych kontrolą sporządzane są merytorycznie poprawnie, wymagają jednak nowelizacji ze względu na zmiany aktów prawnych stanowiących podstawę ich wydania.

Opracowując projekty aktów prawa miejscowego przestrzegać należy zasad określonych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908). Dotyczy to formy aktu prawnego i stosowania przypisów do zmienionych aktów prawnych stanowiących jego podstawę prawną.

- 2) Planowanie i ustalanie zadań jednostkom podległym przez Starostę - Szefa Obrony Cywilnej Powiatu odbywa się prawidłowo, zgodnie z zapisami § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin (Dz. U. Nr 96, poz. 850).
- 3) W związku z wejściem w życie Wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej województw, powiatów i gmin oraz wytycznych Wojewody Lubuskiego z dnia 25 kwietnia 2012 r. w tej sprawie, należy dokładnie wykonać zadania zapisane w § 2 zarządzenia Nr 171 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 kwietnia 2012 r. ustalającego ww. wytyczne oraz przystąpić do opracowywania planu obrony cywilnej powiatu.
- 4) Realizacja zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym opracowanie Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego, uzgadnianie i zatwierdzanie gminnych planów zarządzania kryzysowego, prowadzona jest właściwie. Plany takie, zatwierdzone przez Starostę, posiadają wszystkie jednostki samorządowe powiatu.
- 5) Zadania w zakresie zarządzania kryzysowego Starosta wykonuje przy pomocy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego powołanego zarządzeniem Starosty i funkcjonującego zgodnie z regulaminem i planem pracy Zespołu.

W trakcie kontroli zostały omówione drobne uchybienia opisane w niniejszym projekcie wystąpienia oraz udzielono instruktażu dotyczącego sposobu realizacji poszczególnych zadań.

6. Działalność Starosty jako Szefa Obrony Cywilnej Powiatu kontrolujący ocenił **pozytywnie z uchybieniami**.

7. Zalecenia pokontrolne.

Dla usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w dalszej działalności, zrealizować należy następujące wnioski i zalecenia:

- 1) Opracować i wydać zarządzenie Starosty ustalające zasady tworzenia i przygotowania do działania formacji obrony cywilnej na obszarze powiatu. Ustalając rodzaje i wielkość jednostek (formacji) obrony cywilnej dla poszczególnych gmin powiatu, uwzględniać należy wnioski z oceny zagrożenia gminy oraz możliwości materiałowo-techniczne i kadrowe tworzenia formacji OC;
- 2) Dokonać nowelizacji zarządzenia Nr 70/2012 Starosty Powiatu Wschowskiego – Szefa Obrony Cywilnej Powiatu z dnia 21 maja 2012 r. ustalającego wytyczne w sprawie zasad opracowania planu obrony cywilnej powiatu i gmin (dotyczy brzmienia § 2 pkt 1 zarządzenia). Znowelizowane zarządzenie przekazać gminom.
- 3) W starostwie i urzędach gmin przystąpić do opracowywania nowego planu obrony cywilnej według zasad określonych w wytycznych Wojewody Lubuskiego - Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie zasad opracowania planów obrony cywilnej powiatów i gmin;
- 4) W ramach kontroli planowanych w III i IV kwartale, dokonywać oceny stanu opracowania planów obrony cywilnej gmin i kart realizacji zadań obrony cywilnej jednostek organizacyjnych, którym zadania takie zostały postawione.
- 5) Opracowując akty prawa miejscowego przestrzegać zasad określonych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908);

Termin wykonania zaleceń pokontrolnych zapisanych w pkt 1, 2 i 5 - **31 lipiec 2012 r.**

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092) oczekuję, w terminie **7 dni** od wyznaczonego terminu wykonania zaleceń pokontrolnych, informacji o sposobie ich wykonania, a także o działaniach podjętych w celu realizacji pozostałych zaleceń (pkt 3 i 4) w roku 2012.

